

مذله حاضر بمجلس مقدس شمسرحمان وجود مبارک و فرد فرد آقایان ائمه و کلاه ملت را تصدیق می نمایم که اداه شکرشرا عاجزیم نیز اکمل الله الاسلام وضامه و اهله خیرا امیدوارم صاحب شریعت نماید فیی را دروغ نفرماید استدهای عاجزانه دارم این سال که منوع زحمت را تحمل نموده برای تشریف فرمائی بیلاق تعطیل مجلس محترم را روا نفرمایند که قلوب نوع مسلمانان رسم تعطیل را نمی دانند و اضطراری تمام بر آنها وارد خواهد آمد والسلام علیکم

کلباسی

آقا سید محمد تقی - ون حقوق مرحوم حجة الاسلام حاجی کلباسی اهلی الله مقله برعمولت ثابت و مستحق است اعضاء محترم مجلس مقدس با اظهار تشکرو امتنان از تشریف فرمائی ایشان انتظار مساعدت و همراهی جناب معززی اله داشته و دارنده و اخصه خالصانه خودشان را تقدیم مینمایند .

(هوما اظهار تشکر کردند) در این موقع معاون وزارت جنگ بمجلس آمد .

حاج سید نصر الله - این سربازان که اینجا متشکی بودند برض آنها رسیدگی شد .
رئیس - کافذ نوشته شد ولی فرستاده نشده فرستاده میشود .

معاون وزارت جنگ - بلی نظام آنها را آقای رئیس اظهار داشتند و آنها برطبق فرمایش خودشان فرامین هم دارند جهت این شده که چون خوانین میدان در آنجا صاحب املاک شدند لژ سربازهای ملکی خودشان رفع تعحیلات نموده اند این فوج در جزین کم کم بی باشد مرحوم سیهسالار بهیضه الملك سیردند از آن حسام الملك با هیضه الملك مبادله ملکی نمودند باز دوباره آمدند منظم شدند در حقیقت مام نیخواهیم که در دست آنها باشد و در این باب تلگرافات لازمه بحسام الملك زده عجاله چون تمام سرباز های همدان مأور بودند و این يك فوج در جزین پای رکاب بود و حال دوازده سال است که باین ترتیب معمول بوده چنین فرمودند که بعد از مأوریت آنها البته قرار صحیحیکه موجب آسایش اینها باشد داده خواهد شد .

رئیس - کافذی در اینخصوص از طرف مجلس نوشته شده است مقصود این است که عاجلا رفع نظلم این سربازها بشود .

آقا شیخ حسین - وکیل دروغ که نباید بگوید افران هم نباید بگوید از قراریکه شنیده و معلوم شده تجمینی که سردارها کرده اند تمام مقاصدشان این است که با هدیه بگره همراهی کنند و نگذارند آنها تیکه سالها در تحت ظلم ایشان بودند خارج شوند .

آقا سید حسین - در خصوص سالار الدوله آن اقداماتی که از طرف وزارت جنگ بر پرورد در آن اطلاق آنها شد معلوم بود بکلی بر اصل بود و هیچ اقدامی از جانب ایشان نشده .

معاون وزارت جنگ - احکامات وزارت جنگ در تلگرافات حاضر است و این چندروزه هم قسم اقدامات در خصوص این چهار فوج و سبب سوار و فراق و شش مراده توپ و فور خانه و ذخیره و غیره تماما شده و امروز هم مخصوصاً دستورالعملهای لازمه داده شده است .

آقا سید محمد تقی صورت کثرت آنیکه مشهدی حسینی در باب عمل گوشت بمجلس مقدس فرستاده

بود قرائت گرفته خلاصه آن این بود که در چهار فصل گوشت را چهار قیمت خواهد فروختند سگان ۶ عباسی بهار ۱۴ قران تابستان ۴ عباسی یائیز ۹۰ دینار بشرط اینکه بره کشتی در اطراف طهران نشود و بیست هزار تومان هم نزد حاج امین الضرب برای اطمینان میگذارد .

مشهدی باقره - این لایحه صحیح است ولی ضامن این کار کیست اولاً هر کس میخواهد خدمت بدولت و ملت بکند باید معذور همراهی بشاید .

آقا شیخ حسین - چه ضرر دارد که مجلس يك اعلان عمومی بکند و در روزنامه درج شود که مجلس میخواهد گوشت را کتشرات بدهد تا هر کس مایل است بهر ترتیبیکه میتواند عقیده خود را اظهار نماید آنوقت هر کدام صلاح باشد از طرف مجلس تصویب شود .

سید الحکما - از قراریکه شنیدم شخص معتبری از تجار ترک ضامن این شخص است و ایوبل داده است .

آقا میرزا فضل علی آقا - بر فرض هم که معتبر باشد چه ضرر دارد همینطور که آقا شیخ حسین گفتند اعلان بشود .

وکیل الرعایا - در جنس گوشت هم باید مذاکره شود چه جنس میدهد گوشت خوب باشد نه هر گوشتی .

حاجی علی اکبر - گوشت باید بشتر بکاف هم تهیه نماید . لافل در هر روز مشتبه زاس کشتار کند .

رئیس - ضامن اومعتبر است ولی از قراریکه شنیده ام تبه خارج است .

حاجی محمد تقی - انجمن تجارت هم در این خصوص مشغول مذاکره است .

رئیس التجار - پس نتیجه این شد که عجاله اعلان شود تا ۱۹ روز هر کس میخواهد اظهار کند شاید کس بهتری پیدا شد (مجلس ختم شد)

مذاکرات روز شنبه ۲۶ ربیع الثانی دار شورای ملی

خلاصه مذاکرات روز پنجشنبه ۲۴ راء آقا سید محمد تقی قرائت کردند .

آقا میرزا محمود خوالساری - اگر اجازه فرمائید شش نفری که از جهت نظارت در وزارت عدلیه در خصوص عمل آصف الدوله قرار شد معین شود امروز انتخاب شود همچنین دوازده نفری هم که از جهت تصحیح و تنقیح نظامنامه وزارت داخله و استخراج مواد و فصولی که راجع بتکالیف حکام بنا بود انتخاب شود مقرر فرمائید معین کنند .

رئیس - در اطاق مخصوص ورقه قره بر آگنده میشود و معین میگردد فعلا محترم السلطنه آمده اند باره مطالب لازمه هست که لازم است عنوان گردد .

محترم السلطنه - بموجب تقدیر که از طرف مجلس مقدس بوزارت داخله رسیده تأییدات کرمانشاه و جلوگیری از اقدامات سالار الدوله را خواسته بودند سابقاً تلگرافاتی که رسیده بود همه رویا در مجلس با در کمیسیون برضی رئیس و سایر وسکله ضمیم رسانیده و بعد از تحقیق یکبار از اشرف بیگانه آقا محمد مهدی پناه برده و ادات آنها پناه داده و بعد از آنکه معلوم شد معرک فتنه است خواسته شد که بجبهه رفیق این مفیده چند روزی حرکت نمایانند و پس از آن

يك روزه مهلت خواستند بجهت که معلوم شد در عوض حرکت بقبول خانه انگلیس تعین جسته حالا معلوم شده است آقا محمد مهدی با سالار الدوله متفق شده و یاره مراملات ردو بدل می شود يك مکتوب بمشوران آقا محمد مهدی از طرف سالار الدوله نوشته شده که اشتها این مکتوب را بقونسول انگلیس داده قونسول انگلیس عیناً مکتوب را بسفارت خانه انگلیس در طهران اطلاع داده حاج سیف الدوله هم مکتوب را با یاره از راپورتها اطلاع داده .

(راپورت های کرمانشاه را آقا سید محمد تقی قرائت کردند خلاصه آن این بود که فعلا قونسول دولت روس و انگلیس حاضرند سالار الدوله یاره اقدامات میکند آقا محمد مهدی ترا همه روزه در افتخاش دستور العمل میدهد اینک مکتوبی بمشوران آقا محمد مهدی فرستاده بدست قونسول افتخاش مکتوب هم قرائت شد باین مضمون که از قراری معلومی شود چند نفر از وکلا را در طهران گشته اند طهران منشوش است از آنرا بپانچ هم جمعی حرکت کرده اند در این موقع اگر شاه امام حس اسلامیت دارید همراهی میکنند منجم همین ایام حرکت خواهم کرد .)

وثوق الدوله - حرکت آن شخص حضور خواهد شد اقدام شده یانه ؟

محترم السلطنه - بعد از رسیدن اخبار با قونسول انگلیس مشغول مذاکره هستیم می خواهیم بطور مسالمت او را حرکت بدهیم و بهر حال او را حرکت خواهند داد .

آقا سید حسین - حالا که از طرف سالار الدوله اینگونه مکاتیب با آقا محمد مهدی میرسد لابد فردا از سایر جاهام صدا بلند خواهد شد باید از طرف مجلس بنام ولایات تلگراف بشود و از این اخبارات سالار الدوله تکذیب بشود .

احسن الدوله - سالار الدوله هر چه باشد شاه ولایت است و مقام او معلوم است حالا بغیالات واهن باین کار اقدام کرده خودش هم از خیالات خود نادم خواهد شد اما ما اینرین که بهیچ جا نسبت ندارند و در اینجا و سایر جاها مقصد برپا میکنند تکلیف آنها چیست .

محترم السلطنه - فرض بنده هم یکی این بود که وضع مملکت طوری شده که نزدیک است عملیات ملت و عملیات دولت تمام بی نتیجه بماند بلکه نتیجه بد خواهد بخشید امروز از تمام ولایات صدا بلند است اتصالاً شکایت میرسد چنانکه تلگرافات و راپورتها قرائت شده اینک هم راپورت است که از انزلی رسیده اهالی انجمن بهم ریخته دونفر از فدائیان نزدیک بود که سبب قتل شوند و بالاخره علماً جلوراً گرفته اند هر چه زودتر باید جلو گیری لژ افتخاشات این سرحد کرد .

احسن الدوله - عیب کار اینجاست که ما و انفسا میگویند و حال آنکه اگر دولت و ملت یکی شدند کارها خیلی آسان میشود .

آقا سید محمد مجتهد - از قراری که شنیده شده فرقه مجاهدین معمول لشت نشاه حاج امین الدوله را بردند .

آقا شیخ حسین - خوب است تلگرافی از ولایت داخله بنام حکام بشود که از این بیمه باید برخلا سابق از روی عدالت رفتار نمایند .

محترم السلطنه - بلی مستحق است می بایا

هم گمان دارم رأی مرا تصویب کنند که ما حاضریم هر قسم دولت بخواهد امتحان بدهیم که بر همه معلوم بشود از طرف ما قصوری نیست .

محتشم السلطنه - معلوم است هیچکدام غرضی برخلاف یکدیگر نداریم باید معلوم کنیم یونی مرکب از هیئت و کلاودها اعلام و وزرا تشکیل شده سرما رفع این مقاصد را بکنیم .

آقای سید مهدی - از قرار معلوم نقیب السادات چادر زده بجه عنوان معلوم نیست ولی از اتراف جمعی را هم دعوت میکنند معلوم است در این گونه مواعع ناچه حد اینگونه اجماع ها که مقصودشان همین است نسبت بهال مملکت مضرت است عجب اینجاست که حکومت در عرض اینکه جلو گیری کند خودش فراموش میفرستد در زن چادر کک ککنده تمام فشارها بوزارت داخله دانه میشود حال آنکه بیچاره وزیر داخله هم قسم همراه است فساد زبر سر سایرین است .

آقای میرزا محمود خوانساری - مقصود آقای آقا سید مهدی اینست که تصفیه مایه در عهد مجلس است مجلس هم حکم بیزگشتن تیولات کرد اعلیحضرت همایونی هم بر طبق آن دستخط صادر فرمودند حالا نقیب السادات خیال کرد باین ترتیب افشاش بر پا کند خوبست عاجلا اقدام شوو از او جلو گیری کرد .

محتشم السلطنه - از طرف وزارت داخله آنچه باید اقدام بشود شده است در دستور العملها تمام تیولات برگردانده شده امروز هم بتمام حکام تلگراف شده اینها بی جهت بفرودشان زحمت میدهند .

آقای میرزا محمود - آیا این اجتهادات باعث تولید فتنه نمیشود ؟

حاجی محمد اسمعیل آقا - این رأی بر کشتن تیولات مال بیست ونه کرور و چهار صد و نود هزار نفر است از اقدام چند نفر کاری ساخته نمیشود .

حاج سید نصر الله - موضوع گفتگوا مینت ولایات بود باید چه کرد که رفع این افشاشات بشود

محتشم السلطنه - آن روزی که مسئله رحیم خان مطرح بود مشاوره بین وزرا شد قرار گذاشتند سه کدیبون دولتی تشکیل شود یکی برای امنیت و رفع آشوب بجهت وزارت داخله یکی هم بجهت وزارت عدلیه یکی هم برای مایه دیگر این اتفاق که افتاد فرصت نشد حالا همان طور که وزرا قرار داده اند یک هیئتی از او کلا و حجج اسلام و وزرا تشکیل میدهم که رفع این مفسدها را بنمایند .

آقای سید حسن تقی زاده - آنچه هم بنده عرض کردم مقصود هم همین بود که یکرور سلسلی تشکیل داده در خصوص بولتیوات گفتگوموده هر کس بازای لافلاز دهنیست دقیقه صحبت نموده و تبادل افکار بشود ضمناً هم اگر محتاج بچنین کمیسیون بودیم زودتر تشکیل داده شود .

محتشم السلطنه - این ترتیب بسیار خوب است و فی العقیقه مقدمه است از برای کار .

حسام الاسلام - پیش از این موضع این مملکت شبیه بود یک کتابی که شیرازه داشت ولی پاورنی نداشت ویی ترتیب بود حالا این مجلس این کتابرا از هم باشیده که مرتب کنند مسلم است اگر آنی ففالت شود ادراک آن از وزبین پادی با طرف پراکنده خواهد شد پس باید موضع قانون مجلس این کتابرا مرتب کرده شیرازه زد .

را که نمیکند سهل است تحریکات دیگر هم میکنند تلگراف ذیل را از ساوجبلاق مغایره سکرده اند (مکرر در خصوص پرنس ارفع الدوله گفتگوشده هیچ اقدام نشده جداً تأمین این سرحد و تقویر این مامور را خواهانیم چند تلگراف هم از خوی آمده درما کو قورخانه راستین ضبط کرده اند اقیان السلطنه هم با مستبدین هم دست شده! کرفوراً جلو گیری نشود بسایر جاها هم سرایت خواهد کرد تلگراف دیگری قرائت شد بتوسط حاج مین‌التاجز فریب پنجاه نفر سکر عثمانی بقریه ملکی ایران آمده حصول آنجا را ضبط کردند ملت بهیجان آمده اصلاح آنجا را فوراً بخواهید و بواسطه نبودن استعداد معطل مانده .

آقا محمد وکیل التجار - در همچو موقع باریک که از همه طرف صدای آشوب بلند است فقط بدو کلمه مذاکرات با آقای محتشم السلطنه نمیتوان رفیع نمود صاف عرض شد باید هیئت کافی از و کلا در این مواعع جمع شده با وزرا حضوراً صحبت و گفتگو نموده فوراً فرار کار را بگذارند .

حاج محمد اسمعیل آقا - بجه طور باید وزارت خانها خاصه بوزارت داخله اخطار نمایند که مطبوعات هم قسم همراه هستند و منتظر اقدام از طرف آنها میباشد درجه موقع از طرف وزرا در جلو گیری از فتنه اقدام شده و از طرف مجلس صامت شده جز اینکه اتصالاً فریاد میزنند از این فتنه ها جلو گیری کنید .

محتشم السلطنه - تمام نقاط متوجه بهتر اند هر وقت تهران منظم شد سایر جاها منظم خواهد شد هنوز در اینجا معلوم نشده که مقصود این مردم یک است .

حاج محمد اسمعیل آقا - کرازا گفتیم که از مفسدین جلو گیری کنید .

محتشم السلطنه - بلی باید اخطار نمایند چند نفر را هم بفرانند تا سایرین بدانند .

حاج محمد اسمعیل آقا - این تکلیف مجلس نیست .

آقا سید حسن تقی زاده - تمام این جوابها نقیض است ما با هم کرور گشتی نباید بکنیم که فلان کار فلان شد فلان ترتیب هم بهمان این نمیشود دولت قوه مجریه است باید هر جا مفسده دید رفع نماید اینکه ما بگوئیم دولت تعریک کرد یا تعریک نکرد کارها درست نمیشود امروز که ملادرا اینجا نشسته ایم نزدیک است مصلکت لزومست برود از همدان از شیراز از کرمانشاه و غیره از همه جا صاف بلند است قشون عثمانی نمدی کرده سایر چیزها هنرفریب ظاهر خواهد شد حالا موقع این گفتگوها نیست باید دولت و ملت بطور اتفاق دست یکدیگر داده چاره بکنند .

محتشم السلطنه - تمام این گفتگوها از برای اینست که تمام مسبوق باشیم و از طرفین دست بدست هم داده کار را از پیش ببریم این رأی شما حساسی است .

حاج محمد اسمعیل آقا - تکلیف مجلس این است که عقاید خود را اظهار نمایند که تا همه قسم با دولت در پیشرفت کار همراهیم آنها اقدام نمایند از ما اظهار رأی است .

آقای سید حسن تقی زاده - در این مدت هشت ماه نتیجه بر این اقدامات مرتب نشده جز اینکه یکدیگر را متهم کرده ایم ما از حالا میخواهیم تقصیر را بکلی از گردن مجلس ساقط کنیم من از جانب خود اطمینان میدهم از طرف سایر و کلا

ملکت را بلا مسئله کرد که دولین موقع اشخاص مفید و مفرض موافقی پیش میاورند که نمیشود جلو گیری کرد مثلا در قزوین چندین دسته شده و اینجا تشکیل داده اند .

آقای شیخ حسین - در قزوین یک انجمن بلدی هست سایر انجمنها هم هست ولی انجمنیت ندارد آنهم مثل اینجاست که چندین انجمن را تشکیل داده اند .

محتشم السلطنه - صحیح است ولی همین انجمنها هم چون هنوز نظامنامه ایالتی نرفته نمیشود انجمن گفت .

حاج میرزا ابراهیم آقا - ما فقط هم خود را مصروف انجمنهای مخالف داشتیم و گفتیم دولت ولت بکنی شد و جلو گیری از مفاسد میشود پس چرا در همین تهران ملامحمد آملی ملتا و آشکارا بالای منبر میروند و کلازا تکفیر مینمایند آیا این را مجلس گفته است اگر دولت بخواهد جلو گیری کند مجلس مگر اجازه نمیدهد .

محتشم السلطنه - مسئله باید کتیت داشته باشد باید تمام مفاسد را رفع کرد نه اینکه از بعضی جلو گیری نمایند و بعضی نکنند در پائین اطلاق شا برود بد میگویند و شا انتظام داخلی خودشان را نمیدهند آنوقت متوقع هستید دوروی منبر پاره مرها را نزنند .

حاج میرزا ابراهیم آقا - مسئله ما کورا چه کنیم چند روز است مشغول قتل و غارت هستند .

محتشم السلطنه - باید تمام مملکت را یکی تصور کنید و اقدام در رفع مفاسد را تمیم بدهید .

حاج میرزا ابراهیم - ما باید بطور حالی کنیم که ما ظاهرأ و باطناً با دولت همراهیم .

مستشار الدوله - ما کو از قلم افتاده و چند روز است مشغول قتل و غارت هستند اقبال السلطنه که خود را نو کرد دولت میدانند پافیه شده و همی سوار جمع کرده مشغول قتل و غارت است در انجمن تبریز هم مشغول مذاکره و منتظر اقدام از طرف مجلس هستند از طرف وزارت داخله هم معلوم نیست چه اقداماتی شده .

محتشم السلطنه - عرض کردم باید تمام مملکت را یکی فرض کرد وزارت داخله هم اقدامات خودشان را کرده اند ولی اقدامات امروزه باید بطور اتفاق و عمومی باشد در حقیقت تمام تکیه گاه قوه مجریه حالا مجلس است .

مستشار الدوله - هیچوقت مجلس تصویب نمیکند بکنفر پافیه شده با ملت بچنگد .

محتشم السلطنه - صحیح است مجلس تصویب نمیکند ولی نباید هیچ چاراً هم از نظر نگذاشت و اینکه نتیجه معلوم نیست بملت آن است که خاکم کل بیچاره بی تکلیف مانده .

احسن الدوله - قریب پنج شش روز است که هم وزارت داخله هم وزارت عدلیه از جوش و خروش افتاده نمیدانم آب سرد ریخته اند یا آتش زبر دیک را کشیده اند .

حاجی محمد آقا - تلگرافی از تبریز آمده ما تکلیف خواسته اند که تکلیف ما همین بود . تلگراف تبریز فریب باین مضمون بوده که اگر آنجا کارها برونی ترتیب صحیح فراهم نمیشود بپریور تا بدستخادی یکدیگر حیدر و قهور سلکت خود را همین وحفظ نماییم دولت رفیع انقلابات

حاج سید نصرالله - فعلا باید کاری کرد که این مطالب بطلان برسد.

محتشم السلطنه - پس از برخاستن از مجلس بنده مطالب را عرض میکنم بلکه سرمایان ترتیب را فراهم نمایم.

آقا شیخ حسین - ما قانون داریم قانون ما هم قرآن است و قرآن فرموده مقصد باید اخراج شود از صاحب چادر چرا جلو گیری نمیکنید و چادر را نمی خوابانید.

محتشم السلطنه - عرض کردم حکم باید کلیت داشته باشد بؤنمون بیض و یکسزون بیض نمیشود اگر باید خواباند اول این چادر دم در را بخواهید که در شارع عام است آنکه در خانه خودش چادر زده است.

وکیل التجار - تمام این افتشاشات بواسطه آن است که بدو جلو گیری نمی شود مطلب دیگر وقت ما خیلی تنگ است نباید منتظر بنایم و این مجلس هم ملنی نباید باشد باید مشغول ترتیب این کارها شد.

آقا سید حسین - آقایان شیراز تا حال عارض بودند و دادخواهی میکردند حال هر چا چادری برپا میشود همین که گفته میشود چرا جلو گیری نمی شود باین حضرات مستمسک میشوند این آقایان و کلاه شیراز حاضرند که الان آن چادرها را بخواهید بشرط این که بعد از این هر چا چادری زده میشود جلو گیری شود.

محتشم السلطنه - شما آقا خیلی تند می روید اولاً قانون محمدی ص کسی نمی تواند وارد خانه کسی بشود و در خانه خودش چادر زده است ولی اینها در وسط شارع هم چادر زده اند و این در شرع مستحسن نیست.

آقا سید محمد جعفر - مسئله شیراز اگر از اول خلاف بود چرا جلو گیری نکردید و اگر صحیح بود از آن چرا رفع تمهیدات را از آنها نمی کنید ولی متصل می گوئید قوام حرکت کرده و حال آنکه تکرره چادر ظالم را مظلوم و چادر مظلوم را ظالم قرار میدهند چادر یکی در خانه زده شده و باعث فتنه است آیا شما جاز است از شما ظلم آن را نماند و باید جلو گیری بکنید از این گفتگو ها که در بالای منبر می رونه و در کلا را تو همین میکنند و تکفیر مینمایند چرا جلو گیری نمیکنید اگر اینها کافر هستند چرا ثابت نمیکند و اگر از عهده نبوت بر نمی آیند چرا بس آنها را مجازات نمیدهند.

محتشم السلطنه - اما چادرهای اینجا را که گذاشتند زنده معض حفظ احترام مجلس بود اما در خصوص قوام میدانید که از طرف دولت تاجیه اندازه اقدام شده حالا چه کنیم که اهل فارس دوفرنه شده اند اما در خصوص چادر نقیب السادات مادامیکه خلاقی از او ظاهر نشده نمیشود جلو گیری کرد.

آقا سید محمد جعفر - چادر نقیب السادات باین تفصیل خلاف او معلوم نشده و این خیلی عجیب است اما در خصوص اینکه میگویند شیراز دو دسته شده اند بارها گفته ام تحقیق کنند چرا تحقیق نمیشود آخر این دودسته چه کسانی هستند جز همان اتباع و اصوان او هستند همینکه چهار نفر تلگراف کردند نمیتوان حبل برصحت کرد.

وکیل التجار - ما کاری باین مطلب نداریم که

قوام حرکت کرده بآنکه زلی لیگوتیم مجلس زای داد بمرکت اودولت هم حکم کرد همینکه اوسامه کرد لاول باید امتیازات او گرفته شود تا ببینید حرکت میکند یاخیر.

آقا سید حسن تقی زاده - مطالبی که در چند روز قبل گفته شد هر کدام اهمیت داشت آن اهمیت از نظر رفت و هر روزی باید اوقات خود را برای یک چیزی صرف کنیم حالا برای مثل قوام و فردا بجهت حاج آقا حسن قرار گذاشتیم تمام این مطالب را فهرست کرده جدأ خواهش کردیم از دولت که ما را آسوده کنند ما منتظر بودیم کبمر مطالبی که از مجلس اخطار میشود موقوف نگذارند تا مردم جلوی و کلا را بگیرند و دکا کین را ببینند و آن وقت آن کار انجام پذیرد - حالا میگوئیم مفصله های این شهر را رفع نمایم استعدما نمیکنیم بلکه منت میکنیم زیرا که دولت قوه مجریه است اگر اقدام نشد لابد اشخاصی که در تحت لویای حق جمع شده اند دفع خواهند کرد.

محتشم السلطنه - این فرمایشات در ظاهر صحیح است ولی بیکفیری هم پیشرفت کار را باید ملاحظه کرد.

مستشار الدوله - باز کار بهما عرضه می کنند مقصود اینست که دولت باید در کار داشته باشد بدون اینکه از طرف مجلس اخطار شود و مطالبه گردد خودشان در صدد کار بر آیند چنانچه همین مسئله کرمانشاه و اینچاره می بینیم و هیچ تشخصی نمیدهند چادر متظلمین را چادر فساد قیاس میکنند.

محتشم السلطنه - شما تصور نمی کنید که آن قوه سابقه دولت رفت همین اعتراضات شما باعث ضعف قوه دولت است باید هر قوه که برداشته قوه دیگری بجای آن بگذارند.

آقا سید حسن تقی زاده - بعینه بنده این اعتراضات باعث ضعف نمیشود از اول اگر دولت همراهی میکرد این اعتراضات نیشر.

حاجی سید نصرالله - ما باین اصلاح کار را بخواهیم.

مخبر الملک - در تمام این گفتگوها اگر آقایان و کلا دو مسئله را در نظر داشته باشند کار ایشان آسان تر میشود یکی اینکه در مدت شصت سال دولت تمام قوای خود را در نقاط لازم بدست خود تمام کرده و اگر هم در حقیقت میخواست از اول هم همراهی نماید باید در تمام نقاط لازم استمداد بگذارند که این انقلابات نشود حالا اعتقاد من این است که باید همراهی و کمک کرد و بانفاق رفع این مفاسد را نمود.

آقا سید محمد جعفر - قبول ندارم این ضعف را - چطور ممکن است دولت حاج آقا حسن را بخواهد و او با این ثروت حاضر نشود همچنین قوام خودش باعث ضعف خود میشود.

وکیل الرعایا - مکره مدان از نظرات ایران مجزی است که گنا گنون هیچ فتنه برپا نشده است و همه قسم هم همراهی کرده اند پس علت چیست؟ (گفتند جهت اینست که حکومت ممدان همراهت و با مردم خوب رفتار میکنند.)

رئیس - نتیجه مجلس همین شد که جناب محتشم السلطنه بروند و قرار آن مجلس را بگذارند جناب سهام الدوله معاون وزارت جنگ دستخطی ارائه داشتند قرائت شد بوجه آن مستغفط اعلیحضرت

معاونی سهام الدوله بسمت معاونت وزارت جنگ مرئی رسمی شدند و همه تبریک گفتند

مذاکرات روز یکشنبه ۲۷ ربیع الثانی
دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز شنبه ۲۶ و ۲۷ آقا سید محمد تقی قرائت کردند - راپورت تهران را قرائت کردند قریب باین مضمون بود.

قبل از ظهر خبر رسید دیشب سوار الوار به دهکده رفته اغنام آنها را بفارت برده امیر افتخار آدم فرستاده اموال را گرفته اشرار از عقب و سید مسوار های احتشام الدوله از این طرف رسیدند بکده از آن طرف دوهزار سوار اشرار رسیده جنگ غریبی شده چند نفر مقتول شدند بهداشرا از روز آرد شده اموال را میبرند بعد کار سخت شده توپ تهر را - بالای تپه برده اتصالا شلیک کرده و جنگ هم میکنند این ترتیب کار را خیلی بر مردم سخت گردانیده هنوز جنگ باقی است از سه طرف شهر آتش فتنه برپاست تا اکنون سی تیر توپ بسمت شهر اداخته سوار دادوخان هم رسیده ازفرار راپورت دیگر کرده است از یکطرف چند نفر سوار اشرار هجوم آورده سوارهای احتشام الدوله جلو گیری میکنند و جمی از اشرار را هدف کوله کرده جنگ رسمی شده از این طرف سه نفر سوار احتشام الدوله با دو رأس اسب کشته شده ولی عدد مقتولین آنطرف معلوم نیست چند نفره راپورت از افتشاشات آنجا قرائت شد و در راپورت روز بیست و هفتم درج شده بود که امروز صبح جمعیت کردند که اشرار را پراکنده نمایند - معلوم شد همان دیشب اردوی سالار الدوله با خودش فرار کرده اند و الحمد لله مردم آسوده شدند.

آقا سید محمد تقی - امروز صبح بواسطه

قرب جوار بنده رفتم خانه نقیب السادات دیدم چادری برپا بود و جمی هم از ارباب تیولت حاضر بودند جناب نقیب السادات براثت ذمه خود را خواست که من بر ضد مجلس این چادر را برپا نکرده چون ایام هزا داری حضرت صدیقه طاهره است قصد هزا داری داشتیم حالا که این افتاه شبهه شده است من حاضر هستم که رفع نمایم و همان چادری که در بیرون زده شده بود خوابانیدند برباب تیولت گفتیم که شما اگر مرضی دارید عریضه بکنید این نعو شکایت کردن صحیح نیست خود جناب نقیب السادات هم چیزی نوشته است قرائت شد قریب باین مضمون بود چون ارباب تیولت برای فرض دانسته در این دارالسیاده جمع شده و تظلمشان این است که سالها نان داشتند حالا برای اصلاح امور خودشان دستور العمل میخواهند.

منهم معض تمزیه داری حضرت فاطمه این چادر را زدم عریضه هم خود ارباب تیولت عریضه مکره اند. قرائت شد - قریب باین مضمون ساله است که امر ما ش از موجب دستوری بود و اجداد ما با زحمات زیاد هر یک بمراتب خدمت مستوجب رحمت شده معض آسایش محل موجب رانوا داده اند و آنها را آباد کرده ایم حالا اکثریت آرا فرار شد تیولت برگردد و از شاهکارها که برا اشتباه کاری فراهم کرده اند این است که هر که